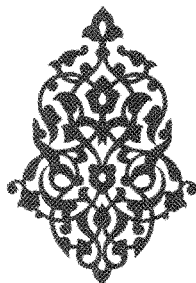

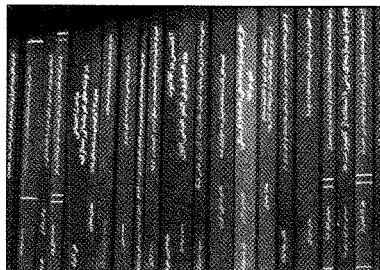
نقد و معرفی کتاب

پایان نامه‌های حج مآخذشناسی

(معرفی پایان‌نامه‌های حوزوی-دانشگاهی)

به کوشش ابادر نصر اصفهانی

مقدمه

پایان‌نامه‌ها نوشتارهای تحقیقاتی هستند که نقش قابل توجهی در تولید اطلاعات علمی ایفا می‌کنند. این اسناد پژوهشی در بین انواع مدارک، از ارزش علمی و پژوهشی خاصی برخوردارند.

آنچه پایان‌نامه‌ها را متمایز از سایر متون می‌نماید، پرداختن به موضوعات جدید و ارائه نگرش‌های نو است. بدین سان مسائل و موضوعات مطرح شده در متون پایان‌نامه‌ها غالباً بکر و دست‌اول‌اند و نگرش‌ها و رهیافت‌های ارائه شده توسط آن‌ها در نوع خود منحصر به فرد تلقی می‌شوند. بدین جهت پایان‌نامه‌ها همواره در زمره اصیل‌ترین منابع تحقیقات به شمار می‌آیند.

پایان‌نامه‌ها، نتیجه تجارب آموزشی و پژوهشی هر فرد است. از سوی دیگر ناظر به مشکلات، نقصان‌ها و کمبودهای موجود در یک شاخه دانش است. از این رو، هر پایان‌نامه گامی به جلو در یک رشته علمی است و مجموعه پایان‌نامه‌ها مشتمل بر تجارب پیشین آن دانش است.

در علوم انسانی و نیز علوم اسلامی، بسیاری از نکات بدیع و راه‌کارهای نظری و عملی در پایان‌نامه‌ها طرح شده است. این پایان‌نامه‌ها غیر از این که دارای پشتوانه‌ای از تجارب نویسنده است، نظارت علمی و کنترل محتوایی چند تن از خبرگان را نیز به همراه دارد.

یکی از موضوعاتی که در رشته‌های علوم اسلامی مراکز دانشگاهی و حوزوی جهان اسلام همواره مورد تحقیق و پژوهش دانشجویان قرار گرفته، شناسایی و بررسی ابعاد فریضة حج بوده است. به گونه‌ای که پایان‌نامه‌های زیادی تولید شده که به بررسی ابعاد اجتماعی، سیاسی، کلامی، فقهی، قرآنی، اخلاقی، عرفانی، هنری، ادبی، تاریخی و جغرافیایی حج پرداخته‌اند.

در حال حاضر صدها مرکز دانشگاهی، حوزوی و پژوهشی درباره موضوعات مختلف اسلامی از جمله حج و زیارت، به تحقیق و پژوهش مشغول‌اند و پژوهش‌های در خور توجهی از سوی این مراکز در ابعاد مختلف حج و زیارت تولید شده است. امروزه با انبوهی از محصولات تولیدی این مراکز مواجه هستیم، اما این تولیدات به لحاظ عدم اطلاع‌رسانی مناسب، ناشناخته و بی‌استفاده مانده‌اند و بیشتر آن‌ها در قالب پایان‌نامه است و حاوی جدیدترین اطلاعات علمی و تخصصی، که علاوه بر تازگی مسأله مورد تحقیق، بعضاً دارای ارزش اطلاعاتی زیادی نیز می‌باشند.

آگاهی یافتن از تحقیقات انجام شده، علاوه بر جلوگیری از انجام پژوهش‌های تکراری و مشخص نمودن محدوده تحقیق، می‌تواند یاری‌رسان پژوهشگران در یافتن موضوع پژوهش، انتخاب روش تحقیق و یافتن ابزارهای مناسب گردآوری اطلاعات باشد و همه این موارد باعث رشد و شکوفایی آن دانش خواهد شد. با توجه به افزایش روزافزون حجم اطلاعات، دسترسی سریع به منابع و مدارک مرتبط، عاملی است در جهت پیشرفت امر پژوهش.

با این توضیحات می‌توان برخی اهداف کاربردی این پروژه را در این محورها جستجو کرد:

- تکمیل بانک اطلاعاتی - پژوهشی پژوهشکده حج و زیارت؛
- شناسایی قشر وسیعی از پژوهشگران حوزه حج و زیارت؛ شامل دانشجویان، اساتید راهنما، اساتید مشاور؛
- شناسایی مراکز دانشگاهی و حوزوی که دارای تحقیقاتی در موضوع حج هستند؛
- برنامه‌ریزی و جهت‌دهی به تحقیقات دانشگاهی که در موضوع حج انجام می‌شوند؛
- جلوگیری از تحقیقات تکراری؛
- ایجاد پایگاه اطلاعاتی و نیز کتابخانه‌ای تخصصی از پایان‌نامه‌های حج و زیارت در پژوهشکده حج و زیارت.

ساختار

اطلاعات پایان‌نامه‌های گردآوری شده، در ده فصل طبقه‌بندی و تفکیک شده‌اند که عبارت‌اند از:

تاریخ، فلسفه و عرفان، قرآن و حدیث، فقه، اخلاق و تربیت، علوم اجتماعی، ادبیات، هنر، بهداشت و پزشکی، امور اجرایی و مدیریتی.

همچنین در هر فصل، اطلاعات پایان‌نامه‌ها بر اساس القای نام نویسندگان تنظیم شده است. ذیل هر نویسنده، اطلاعات مربوط به پایان‌نامه؛ شامل عنوان، مقطع تحصیلی، استاد راهنما و مشاور، رشته، دانشکده و دانشگاه و نیز سال دفاع از پایان‌نامه آمده است.

در قسمت معرفی اساتید راهنما و مشاور، پس از عبارت «به راهنمایی»، اولین نام، استاد راهنما و افراد بعدی استاد یا استادان مشاور هستند.

تحلیل آماری

بر اساس نتایج این پژوهش، تا آبان ماه ۱۳۹۰ حداقل ۲۶۲ پایان‌نامه درباره ابعاد مختلف حج در مراکز دانشگاهی و حوزوی تولید شده است. البته به علت ضعف‌های موجود در سیستم اطلاع‌رسانی و نیز عدم همکاری مناسب برخی مراکز آموزشی، احتمالاً خطای ناچیزی در این تعداد وجود دارد. تحلیل

موضوعی پایان‌نامه‌ها بیانگر این است که بررسی ابعاد فقهی حج بیشترین سهم را در موضوعات دهگانه به خود اختصاص داده است.

درصد	تعداد	موضوع
۳۵/۵	۹۳	فقه
۱۶/۰۳	۴۲	فلسفه و عرفان
۱۱/۸	۳۱	قرآن و حدیث
۸/۷	۲۳	ادبیات
۵/۸	۱۵	بهداشت و پزشکی
۵/۸	۱۵	علوم اجتماعی
۵/۳	۱۴	اخلاق و تربیت
۴/۲	۱۱	امور اجرایی و مدیریتی
۳/۴	۹	تحولات تاریخی
۳/۴	۹	هنر
۱۰۰	۲۶۲	کل

مراکزی که پایان‌نامه‌ها در آنجا تولید شده‌اند:

درصد	تعداد	مرکز
۳۶/۲	۹۵	دانشگاه‌های دولتی
۳۵/۱	۹۲	دانشگاه آزاد اسلامی
۲/۲	۶	دانشگاه پیام نور
۸	۲۱	حوزه‌های علمیه برادران
۱۳/۳	۳۵	حوزه‌های علمیه خواهران ^۱
۴/۹	۱۳	دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی نهادهای دینی ^۱
۱۰۰	۲۶۲	کل

بررسی نتایج نشان می‌دهد که در بین دانشگاه‌های دولتی، دانشگاه تهران و در بین واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی، دارای بیشترین تعداد پایان‌نامه درباره حج هستند.

مراکز که بیشترین پایان‌نامه را در موضوعات مربوط به حج تولید کرده‌اند:

رتبه	دانشگاه/ مؤسسه	تعداد
۱	حوزه علمیه قم	۲۱
۲	دانشگاه آزاد تهران مرکزی	۱۵
۳	دانشگاه تهران	۱۴
۴	جامعه الزهراء قم	۱۴
۵	دانشگاه آزاد اراک	۱۳
۶	دانشگاه فردوسی مشهد	۸
۷	دانشگاه آزاد واحد بابل	۷
۸	دانشگاه آزاد واحد مشهد	۶
۹	دانشگاه آزاد واحد جیرفت	۶
۱۰	دانشگاه آزاد واحد شهر ری	۶

فصل اول : تاریخ

اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی مکه و مدینه در عصر شرفا - کارن

بريجانی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی حسین قرچانلو و احمد بادکوبه هزاوه، رشته تاریخ و تمدن ملل اسلامی، گروه الهیات و معارف اسلامی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهر ری، ۱۳۸۴

بررسی حج در اسلام و جاهلیت - مریم طاحونی پشت لر

کارشناسی ارشد، به راهنمایی علیرضا فیض و علی مهدی‌زاده شهری، رشته الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد جیرفت، ۱۳۸۴

برگزاری حج در تاریخ اسلام (قرن اول) - عبدالحسین محمدی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی عزت الله مولایی نیا و حامد منتظری مقدم، رشته فقه و معارف اسلامی، دانشکده فقه و معارف اسلامی، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ۱۳۸۶

پژوهشی پیرامون بیت الله الحرام - مینا محمدی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی عبدالله رجایی، رشته علوم قرآنی، دانشکده علوم قرآنی بابل، دانشگاه علوم قرآنی.

تعامل عثمانیان و شرفای مکه با حجاج ایران - اسراء الشوفی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی داریوش رحمانیان و احسان اشراقی، رشته تاریخ اسلام، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۴

حج وایرانیان (بررسی حج‌گزاری ایرانیان از دوره صفوی تا عصر حاضر) -

داود کاظمی نسب

کارشناسی ارشد، به راهنمایی حسین آلیاری و منیره کاظمی، رشته تاریخ، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شبستر، در حال تدوین.

قبلتین: سابقه تاریخی - محمدرضا جدیدی رازلیقی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی ابوالقاسم امامی، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج، ۱۳۷۸

کعبه در گذرگاه تاریخ از آغاز تا پایان امویان - جلال صامت تقی زاده

کارشناسی ارشد، به راهنمایی محسن بهشتی سرشت و داریوش فامیلی، رشته تاریخ، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تاکستان، ۱۳۸۹

وضعیت حقوقی و سیاسی مکه مکرمه (آزادی حرمین شریفین از دیدگاه حقوق

بین الملل) - رسول موسوی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی عباسعلی عمید زنجانی، رشته علوم سیاسی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تهران، ۱۳۷۰

فصل دوم: فلسفه و عرفان

- اسرار حج از دیدگاه قرآن و حدیث - لیلی قلی پور
کارشناسی ارشد، به راهنمایی سید کاظم عسکری و حمیدرضا مستفید، گروه علوم قرآن
و حدیث، دانشکده اصول الدین قم، ۱۳۸۸
- اسرار حج در قرآن و حدیث - حسین رضوانی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی علی اکبر غفاری و عباس همایی، رشته علوم قرآن
و حدیث، دانشکده الهیات، فلسفه و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی. واحد تهران
مرکزی، ۱۳۷۹
- اسرار حج و آداب آن از منظر آیات و روایات - ملیحه قوچکانلو
کارشناسی ارشد، رشته معارف اسلامی، دانشگاه باقرالعلوم (عج)، قم، ۱۳۸۳
- اسرار عرفانی حج از منظر قرآن و حدیث - رضوان سلطانی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی عبدالمحمود منصوریانفر و صالح قنادی، دانشکده الهیات
و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ۱۳۸۸
- اسرار عرفانی حج با تاکید بر تفسیرهای برهان، کشف الاسرار و نیز کتب روایی بحارالانوار
و وسایل الشیعه - زهرا عظیمی وحید
کارشناسی ارشد، به راهنمایی سیدمحمد بنی هاشمی و عبدالحسین طریقی، دانشگاه آزاد
اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۹۰
- اسرار و عرفان حج - حسن باغبانی آرانی
کارشناسی ارشد به راهنمایی اسدی گرمارودی و محمدتقی فعالی، رشته عرفان اسلامی،
دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ۱۳۷۹
- اسرار واجبات و محرمات حج - مریم دشتی
کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی سکینه بیگ خورمیزی، مدرسه علمیه حضرت
خدیجه (عج) مشهد، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خراسان.
- اسلام در آئینه حج - مرضیه برهان
کارشناسی (سطح دو حوزه)، جامعه الزهرا، ۱۳۷۶

انسان سازی در حج - فاطمه ابوظالبی

کارشناسی (سطح دو حوزه) به راهنمایی خانم آل بویه، جامعه الزهراء، قم، ۱۳۸۴
بررسی جامع حدیث تمام الحج لقاء الامام - سید ماشاءالله حسینی
کارشناسی ارشد (سطح سه حوزه)، به راهنمایی کلباسی و جعفری، رشته کلام، حوزه
علمیه قم، ۱۳۸۸

بررسی مقایسه‌ای حج جاهلیت و حج اسلامی - فاطمه طاحونی

کارشناسی ارشد، رشته معارف اسلامی، دانشگاه باقرالعلوم (عج)، ۱۳۸۸

بعد عرفانی و عبادی حج - ریحانه ابراهیمی

کارشناسی (سطح دو حوزه) به راهنمایی رضا یوسفی، جامعه الزهراء، قم، ۱۳۸۴

تاویلات عرفانی حج در ادبیات فارسی تا قرن نهم هجری - حمیدرضا امساک

کارشناسی ارشد، به راهنمایی طاهره خوشحال دستجردی و اسحاق طغیانی، رشته ادبیات،

گرایش عرفان و تصوف، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه اصفهان، ۱۳۸۸

تجلی سیر و سلوک عرفانی در حج - ابوالقاسم قزوئی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی علی مهدیزاده و غلامعلی آریا، رشته الهیات و معارف

اسلامی، گرایش ادیان و عرفان، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهر ری، ۱۳۷۸

تحلیل عرفانی طواف کعبه و اذکار آن - مهدی مالک افسر

کارشناسی ارشد، به راهنمایی خلیل بهرامی قصرچشمی و حمید محمودیان عطاآبادی،

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد دهقان، در حال تدوین.

ترجمه قسمتی از محجة البیضاء فی تهذیب الاحیاء (اسرار و مهمات حج) - نصرالله حسینی

کلاگر

کارشناسی، به راهنمایی زین الدین جعفر زاهدی، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی،

دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ۱۳۵۲

جایگاه حج در اسلام - راضیه آبدار

کارشناسی (سطح دو حوزه) به راهنمایی عفت فلاحت، مدرسه علمیه الزهراء، قاین، مرکز

مدیریت حوزه‌های علمیه خواران، ۱۳۸۶

جایگاه و اهمیت حج در نگاه علوی - سیدامیرمحمد فرد کریمی

کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، حوزه علمی قم، ۱۳۹۱

حج از دیدگاه عرفان - کلبعلی لطیفه

کارشناسی ارشد، به راهنمایی سیدامیر محمود انوار و اسماعیل حاکمی، رشته عرفان

اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، ۱۳۷۶

زمزم حضور: بررسی اسرار و ابعاد حج در آیات و روایات - فاطمه اکبرنژاد مشهدی

کارشناسی (سطح دو حوزه) به راهنمایی محبوبه زلفی زاده، مدرسه علمیه رضویه، مشهد،

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران، ۱۳۸۶

عرفان حج - مرتضی محرابی

کارشناسی، به راهنمایی کیخا فرزانه، رشته علوم قرآنی، دانشکده علوم قرآنی زاهدان،

دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم.

عرفان حج: نگرشی اجمالی بر فلسفه و اسرار حج در قرآن و روایات - سکینه بیات

کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی نفیسه الهی خراسانی، مدرسه علمیه بیت

الزهراء مشهد، ۱۳۸۹

فلسفه حج - محبوبه صمدی چنقرالو

کارشناسی (سطح دو حوزه)، جامعه الزهراء، قم، ۱۳۷۵

فلسفه حج از دیدگاه قرآن و روایات - فاطمه ایمانی فر

کارشناسی به راهنمایی ناصح، رشته علوم قرآنی، دانشکده علوم قرآنی قم، دانشگاه علوم

و معارف قرآن کریم.

فلسفه حج از دیدگاه قرآن و روایات: «میعادگاه عشق» - آمنه خلیلیان گورتانی

کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی محمد درایتی، مدرسه علمیه فاطمه الزهراء

مشهد، مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران.

فلسفه حج و آثار تربیتی آن در اسلام - زهرا سهرابی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی حسین بهروان و ولی الله ملکوتی فر، رشته الهیات، گرایش

فلسفه، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سبزوار، ۱۳۸۱

فلسفه حج و آداب آن از دیدگاه قرآن و سنت - راضیه عباس آبادی
کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی حمیدرضا مروجی، مدرسه علمیة حکیمه نقاب
(جوین)، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیة خواهران، ۱۳۸۴

فلسفه مناسک حج - عاطفه طاهری
کارشناسی، به راهنمایی حسن زاده، رشته علوم قرآنی، دانشکده علوم قرآنی تهران،
دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم.

فلسفه حج و اعمال آن از دیدگاه قرآن و سنت - زهره خان فدردی
کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی هادی رضائی، مدرسه علمیة حضرت رقیه
مشهد، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیة خواهران.

فلسفه حج و آداب آن از دیدگاه قرآن و سنت - ملیحه لطفعلی‌زاده
کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی زهره رضائی مقدم، مدرسه علمیة فاطمة الزهراء
قوچان، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیة خواهران.

فلسفه و آثار حج در اسلام - ملیحه جوان
کارشناسی (سطح دو حوزه) به راهنمایی صدیقه رضایی، مدرسه علمیة اسلام شناسی
الزهراء مشهد، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیة خواهران، ۱۳۸۵

فلسفه و آثار حج و عمره در آیات و روایات - بی بی عفت سادات شانددیز
کارشناسی، به راهنمایی مائده رضایی، مدرسه علمیة زهراء اطهر مشهد، مرکز مدیریت
حوزه‌های علمیة خواهران.

فلسفه و آداب حج از نظر قرآن و سنت - کبری زارعی مفرد
کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی ژیلاروح افزائی، مدرسه علمیة الزهراء بجنورد،
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیة خواهران.

فلسفه و آداب حج از دیدگاه قرآن و سنت - صغری ججی‌پور چهکندی
کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی منور شایسته خوی، مدرسه علمیة نرجس،
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیة خواهران، ۱۳۸۴

فلسفه و آداب حج از دیدگاه قرآن و سنت - طیبه پاسبان فاروجی

کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی معصومه آرام، مدرسه علمیه الزهراء، شیروان، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خراسان.

فلسفه و آداب حج از دیدگاه قرآن و سنت - مریم بوستانی

کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی بی بی زهرا قمری، مدرسه علمیه الزهراء، طبس، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران، ۱۳۸۷

فلسفه و آداب حج از دیدگاه قرآن و سنت - هاجر بی بی علیکی

کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی بهجت کوثری، مدرسه علمیه نرجس سبزوار، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران.

فلسفه و آداب حج در آیات و روایات - اکرم ده جوریان و فاطمه بی بی تفرشیان

کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی علی قربانی، مدرسه علمیه الزهراء نیشابور، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران، ۱۳۸۵

کعبه و اسرار آن - نازنین خشنودی جو

کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی رضا یوسفی، جامعه الزهراء، قم، ۱۳۸۴

نگاهی به حج و اسرار آن - پری حسین‌پور

کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی رضا یوسفی، جامعه الزهراء، قم، ۱۳۸۴

نگاهی گذرا به حج و اسرار آن - اعظم کارگر شریف آباد

کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی محسن ادیب بهروز، جامعه الزهراء، قم، ۱۳۸۲

فصل سوم: قرآن و حدیث

ابعاد اجتماعی حج در قرآن - جواد مستمری

کارشناسی ارشد، به راهنمایی حامد مقدم، رشته علوم اجتماعی، دانشگاه فردوسی مشهد،

۱۳۷۵

اماکن جغرافیایی در قرآن - زهرا رضایی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی حسین قره چانلو و نورالله کسایی، رشته تاریخ و تمدن

اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهر ری، ۱۳۷۴

اهمیت حج از دیدگاه آیات و روایات - زهرا نسیمی
کارشناسی، به راهنمایی محمود بیات، رشته علوم قرآنی، دانشکده علوم قرآنی شاهرود،
دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم.

برائت از مشرکین حج ابراهیمی - زهرا شیخ زاده مغازی
کارشناسی (سطح دو حوزه)، جامعه الزهراء، ۱۳۷۸
بررسی جایگاه حج در کتاب و سنت - پریسا معروفخانی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی مجید معارف و حسین مرادی، رشته علوم قرآن و حدیث،
دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج، ۱۳۹۰

پژوهشی تطبیقی درباره تبلور زندگی حضرت ابراهیم با مناسک حج - علیرضا شیخی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی علی حجتی کرمانی، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشکده
الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ۱۳۷۶
تحقیق و تتبع حج از نظر آیات قرآنی - ناصر کمره‌ای
کارشناسی ارشد، به راهنمایی علیرضا فیضی، رشته منقول، دانشکده الهیات و معارف
اسلامی، دانشگاه تهران، ۱۳۴۸

تفسیر مقارنه‌ای آیات حج و بیان فلسفه و حکمت آن از نگاه فریقین - فاطمه خراسانی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمدعلی مهدوی راد و فتح الله نجارزادگان، گروه علوم
قرآن و حدیث، دانشکده اصول الدین قم، ۱۳۸۲

جایگاه حج از دیدگاه قرآن و روایات - توران علیزاده
کارشناسی، به راهنمایی سعید حسن زاده و علیرضا رادبین، دانشکده الهیات و معارف
اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، ۱۳۸۹

حج از دیدگاه قرآن - زهرا حدادی بنده قرائی
کارشناسی، به راهنمایی علی محمدی آشنانی، رشته علوم قرآنی، دانشکده علوم قرآنی
تهران، دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم.

حج از دیدگاه قرآن - عطیه سادات درودی
کارشناسی، به راهنمایی محمد صادق علمی، رشته علوم قرآنی، دانشکده علوم قرآنی
مشهد، دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم.

- حج از دیدگاه قرآن - مجتبی جوکار
 کارشناسی، به راهنمایی محمد هادی طلعتی، رشته علوم قرآنی، دانشکده علوم قرآنی
 شیراز، دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم، ۱۳۸۴
- حج از دیدگاه قرآن - ناصر شکریان امیری
 کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمود رجبی و حجتی، رشته تفسیر و علوم قرآنی، موسسه
 آموزشی - پژوهشی امام خمینی، قم، ۱۳۷۷
- حج از دیدگاه قرآن کریم - عادل نعمت پور
 کارشناسی، به راهنمایی ایرج محبوبی، رشته علوم قرآنی، دانشکده علوم قرآنی خوی،
 دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم.
- حج از دیدگاه قرآن و سنت - نفیسه ایزدی
 کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی سیدمحمد تقی شوشتری، مدرسه پیروان حضرت
 زهرا علیها السلام مشهد، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران.
- حج از منظر قرآن و روایات - محمد اکبر محقق
 کارشناسی ارشد، به راهنمایی ناصر امیری مقدم و حسنعلی اخلاقی امیری، رشته فقه و
 معارف اسلامی گرایش علوم قرآنی، جامعه المصطفی العالمیه، مشهد، ۱۳۸۷
- حج الهی در قرآن و حدیث - سیده فاطمه مریدی
 کارشناسی (سطح دو حوزه)، جامعه الزهرا، قم، ۱۳۸۱
- حج در قرآن - حاجیه کوکبی
 کارشناسی ارشد، به راهنمایی خلیل مروج و ولی الله نقی پورفر، رشته علوم قرآن و
 حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فسا، ۱۳۸۴
- حج در قرآن مجید - بهزاد بابا امیر بهمنی
 کارشناسی، به راهنمایی احمد امیری، رشته علوم قرآنی، دانشکده علوم قرآنی مراغه،
 دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم.
- حج و ابعاد مختلف آن در قرآن - عبدالله یوسف زاده شالینگی
 کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، رشته تفسیر و علوم قرآن، حوزه علمیه قم، ۱۳۹۱

حج و تأثیر آن در پیوندهای اجتماعی مسلمانان از دیدگاه قرآن و روایات - مریم بردبار
کارشناسی ارشد، به راهنمایی عباس همایی، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد
اسلامی، واحد فسا، ۱۳۷۹

حج، ضرورت و کارکردهای آن در نهج البلاغه - روح الله باقری حاجی آبادی
کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، حوزه علمیه قم، در حال تدوین.
حکمت مناسک حج از دیدگاه قرآن و روایات - فاطمه دلشاد اقدم
کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمدمهدی مظاهری و بابک فرزانه، رشته علوم قرآن و
حدیث، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۳

دراسة قرآنية مقارنة لإیات الحج - طاهر غریاوی
کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، رشته تفسیر و علم قرآن، حوزه علمیه قم، ۱۳۹۱
شرح سرزمین‌ها و اماکن مذکور در قرآن - علی اصغر دولت آبادی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی ابوالقاسم امامی، رشته علوم قرآن و حدیث، دانشگاه آزاد
اسلامی، واحد کرج، ۱۳۷۵

فرهنگ‌نامه حج، عمره و اماکن مربوطه از دیدگاه آیات و روایات - عباس هاشم‌پور
دستجری

کارشناسی، مرکز تحقیقات معلمان اصفهان، ۱۳۷۶
ماهیت حج در قرآن - معصومه بهرامی
کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی محسن ادیب بهروز، جامعه الزهراء، قم، ۱۳۸۲
مبانی قرآنی و حدیثی براءت از مشرکان - رقیه کریمی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمدعلی مهدوی راد و سید کاظم عسکری، رشته علوم
قرآن و حدیث، دانشکده اصول الدین تهران، ۱۳۷۹

مقایسه تطبیقی حج در اسلام و جاهلیت - گوهر محبتی
کارشناسی، به راهنمایی مرتضی خرمی، رشته علوم قرآنی، دانشکده علوم قرآنی بابل،
دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم.

مناسک عمره مفرده و آثار آن از دیدگاه قرآن و روایات - محمد جهادی
کارشناسی، به راهنمایی علی رضوانی، رشته علوم قرآنی، دانشگاه علوم و معارف قرآن
کریم.

نگاهی به ابعاد عبادی - سیاسی حج از دیدگاه قرآن - محمد عیسی زیرک
کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، رشته تفسیر و علوم قرآن، حوزه علمیه قم.

فصل چهارم: فقه

آیات الاحکام حج با تکیه بر دیدگاه امام خمینی - علیرضا اکتفایی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی احمد مرادخانی و محمد شفیعی دارابی، رشته فقه و مبانی
حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قم، ۱۳۹۰

احرام و شرایط آن و میقات - طوبی فیروزپور
کارشناسی ارشد، به راهنمایی حسن قلی پور و عبدالله رجائی لیتکوهی، رشته فقه و مبانی
حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بابل، ۱۳۸۴

الاحصاء فی الحج والعمرة - محمد علی الهی
کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، رشته فقه و اصول، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۶
احکام حج تمتع از دیدگاه مذاهب خمس - زهره خانعلی زاده

کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمد علی قربانی و سید علی میرابراهیمی، رشته فقه و مبانی
حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد لاهیجان، ۱۳۸۹
احکام نماز جماعت استداره ای اطراف کعبه از دیدگاه فریقین - فاطمه علیدادی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمد علی طاهری و عبدالجبار زرگوش نسب، رشته فقه و
مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ایلام، در حال تدوین.
احکام و حدود مسجد الحرام از منظر فقه امامیه - عبدالله علیزاده

کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمد اسماعیل شادروان و محسن ملک افضلی اردکانی،
رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی،
واحد اراک، در حال تدوین.

احکام و محرمات احرام حج در فقه شیعه و سنی و دلایل هر دو طرف - کریم رستم تبار آهنگر
کارشناسی ارشد، به راهنمایی علی اکبر ایزدی فرد و محمد جعفری هرنندی، دانشگاه
آزاد اسلامی، واحد بابل، ۱۳۷۸

احکام زنان در حج از دیدگاه فقه اسلامی - اعظم توانا
کارشناسی ارشد، به راهنمایی ابراهیم صدیقی و علی اصغر نراقی، رشته فقه و مبانی حقوق
اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج، در حال تدوین.

الاستطاعة و تزاحم الحج بالفرائض الاخری - احمد المبهوتی
دکترا (سطح چهارم حوزه)، به راهنمایی سیدمحمد کاهانی و علی عندلیب، رشته فقه و
اصول، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۸

استطاعت در حج - حسینعلی نوروزپور
کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، به راهنمایی سیدمحمد کاهانی و مغیثی، رشته فقه
و اصول، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۹

استطاعت در حج با رویکردی به نظرات امام خمینی علیه السلام - مهیندخت سهرابی خافکوئی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمدعلی صفا و سیدعزیزالله حسینی، رشته فقه و مبانی
حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد جیرفت، ۱۳۸۹

استطاعت معتبر در حج - رضا افاضاتی
دکترا (سطح چهارم حوزه)، به راهنمایی بیگدلی و نیازی، رشته فقه و اصول، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۹
استقلال - فتح الله خدادادی

کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه) به راهنمایی محمدتقی شهیدی و مهدی بیگدلی،
رشته فقه و اصول، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۸

استقلال در حج و احکام آن - سیدمجتبی میرشاه ولدی
کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، رشته فقه و اصول، حوزه علمیه قم، در حال تدوین.
استیجار و نیابت در انجام مناسک حج و نماز و روزه - عادل غراوی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمد اسماعیل شادروان و علیرضا صابریان، رشته فقه و
مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ۱۳۸۹

اسرار، مباحث و مناسک عمره مفرده - حسین مهدوی دامغانی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی علی اصغر معصومی و عبدالعلی صاحبی، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده الهیات، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد، ۱۳۸۵

اصطلاحات فقهی حج از دیدگاه فقهای شیعه و سنی - زهرا تسلیمی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمد جعفری هرنندی و علی اکبر ایزدی فرد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بابل، ۱۳۷۸

بررسی احکام حج بذلی - هادی پرنندوار

کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، رشته فقه و اصول، حوزه علمیه قم، در حال تدوین.

بررسی احکام فقهی حج از نظر علمای شیعه و سنی با تاکید بر آثار اجتماعی و سیاسی - رضا حسینی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی حسین گوکانی و محمد بهرامی خوشکار، رشته فقه و

مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهر ری، ۱۳۸۸

بررسی احکام فقهی مسائل مستحدثه حج در عصر حاضر - راضیه عبادیان

کارشناسی، به راهنمایی سید علی پورمنوچهری و امرالله نیکومنش، رشته فقه و مبانی حقوق

اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۹۰

بررسی اضطراب‌ریاوت و تغییرات فیزیکی و مکانی در حج - سید عزیزالله میراحمدی

کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، به راهنمایی محمدرضا ناصری و مرتضی امامی،

رشته فقه و اصول، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۸

بررسی تغییرات صورت گرفته در اماکن مکه و مدینه و احکام فقهی متناسب با آن است.

بررسی تاریخی فقهی حقوقی براءت از مشرکین از دیدگاه شیعه - حافظ علی موسی زاده

کارشناسی ارشد، به راهنمایی سیدباقر سیدی بنابی و رحیم و کیل زاده، رشته فقه و حقوق

اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بناب، در حال تدوین.

بررسی تطبیقی احکام حج زنان در مذاهب خمس - محبوبه خضرائی تار عطار

کارشناسی ارشد، به راهنمایی علی بهرامی نژاد و امرالله نیکومنش، رشته فقه

و مبانی حقوق، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد

تهران مرکزی، ۱۳۸۹

بررسی تطبیقی احکام ویژه بانوان در عمره مفرده در فقه مذاهب خمسہ - منصوره محمدی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمدعلی راغبی و سیدمحمدجواد وزیری فرد، رشته فقه
و مبانی حقوق، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه قم، ۱۳۸۵

بررسی تطبیقی رمی جمرات در مذاهب خمسہ (امامیه - حنفیه - مالکیه - شافعیه - حنبلیه) -
فهیمة مشایخی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی مجتبی الهیان و اسحاق حسینی کوهساری، رشته فقه و
مبانی حقوق اسلامی، گروه الهیات، دانشکده فقه و فلسفه، پردیس قم دانشگاه تهران، ۱۳۸۷

بررسی تطبیقی طواف از نظر مذاهب خمسہ - علی دلاوری نژاد

کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمدجواد وزیری فرد و یوسف علوی وثوقی، رشته فقه
و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه قم، ۱۳۸۶

بررسی تطبیقی طواف در مذاهب مختلف - غلامحسین عصارزاده نوغانی

کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، رشته فقه و اصول، حوزه علمیه قم، در حال تدوین.

بررسی تطبیقی کفارات احرام حج از دیدگاه مذاهب خمسہ - معین ایزدی قدوسی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمدجواد حیدری خراسانی و عبدالله امیدی فرد، دانشکده
الهیات، دانشگاه قم، ۱۳۸۹

بررسی تطبیقی نماز جماعت در حج از دیدگاه مذاهب اسلامی - اکبر رستمی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی عابدین مؤمنی و محمدصادق غلام جمشیدی، رشته فقه و
مبانی حقوق اسلامی، دانشکده الهیات، دانشگاه پیام نور مرکز تهران، ۱۳۸۷

بررسی شرایط وجوب حج و مستندات فقهی آن با نگاهی به حج قرآن و افراد - ماشاء الله
مرادیانی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی عباسعلی حیدری و مهدی فلاح، رشته فقه و مبانی حقوق
اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ۱۳۸۹

بررسی فقهی آیات الاحکام حج از دیدگاه مذاهب خمسہ - طاهره رحیمیان یگانه

کارشناسی ارشد، به راهنمایی سید یوسف علوی وثوقی و سید محمدجواد وزیری فرد،
رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه قم، ۱۳۸۷

بررسی فقهی آیات حج - سید حیدر رضا زیدی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی جعفر یوسفی، رشته فقه و معارف اسلامی، مدرسه عالی فقه و معارف اسلامی، جامعه المصطفی العالمیه، ۱۳۸۵

بررسی فقهی حج برای وصیت - نعمت الله عبدالی شیخ حسین

کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، رشته فقه و اصول، حوزه علمیه قم، در حال تدوین (۱۳۹۰)

بررسی فقهی محرمات حج از دیدگاه مذهب خمسه - صفورا عجم زاده

کارشناسی ارشد، به راهنمایی روح الله افضلی و علی مهدی زاده شهری، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد جیرفت، ۱۳۹۰
بررسی فقهی و حقوقی موضوعیت منی در قربانی کردن در روز عید قربان - اقدس زین العابدین

کارشناسی ارشد، به راهنمایی امرالله نیکومنش و هادی عظیمی گرگانی، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۹

بررسی مبانی فقهی احکام عمره مفرده از منظر فقه عامه و خاصه - عباسعلی امیری

کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمد اسماعیل شادروان و عباسعلی حیدری، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ۱۳۹۰

بررسی مبانی فقهی احکام عمره مفرده از دیدگاه مذاهب خمسه - امیرحسین علیزاده

کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمدعلی قربانی و سیدعلی میرابراهیمی، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد لاهیجان، ۱۳۸۹

بررسی محرمات حج از منظر عامه و خاصه - سیدعباس حسینی کاکلی

کارشناسی ارشد، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ۱۳۹۰

بررسی محرمات و کفارات حج از دیدگاه مذاهب پنجگانه - محمدحسن فرجی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی محسن جابری و حسین گوگانی، رشته فلسفه و معارف اسلامی، دانشکده الهیات، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۰

بررسی مسائل فقهی اختلافی بین امامیه و شافعیه (بخش عبادات) - محمدجواد موسی زاده

گسگری

کارشناسی ارشد، به راهنمایی کاظم مدیر شانه‌چی و عبدالکریم عبداللهی نژاد، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۷۳
بررسی مستحبات و مکروهات حج از منظر فقه امامیه - عزیز الله پرنیان

کارشناسی ارشد، به راهنمایی علیرضا صابریان و عباسعلی حیدری، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ۱۳۸۹
بررسی مستندات احکام سعی تقصیر حلق و رمی جمرات از منظر فریقین - اشرف درخشانی فرد

پایان‌نامه کارشناسی ارشد، به راهنمایی عباسعلی حیدری و مهدی فلاح، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ۱۳۹۰

بررسی مستندات فقهی احرام و تقصیر در حج از منظر امامیه و عامه - مهدی کاغذلو
کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمد اسماعیل شادروان و عباسعلی حیدری، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ۱۳۹۰
بررسی مستندات فقهی احکام احرام، رمی جمرات و قربانی در مناسک حج از منظر امامیه - صمد حیدری چگینی

پایان‌نامه کارشناسی ارشد، به راهنمایی عباسعلی حیدری و مهدی فلاح، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ۱۳۹۰
بررسی مستندات فقهی احکام طواف و سعی از منظر امامیه - مژگان دالوند
کارشناسی ارشد، به راهنمایی عباسعلی حیدری و حسن رضا خلجی، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ۱۳۸۹

بررسی مستندات فقهی احکام نیابت در حج و وصیت به آن از منظر امامیه و اهل سنت - سید رسول حسینی قورقانی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی علیرضا صابریان و محمد اسماعیل شادروان، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ۱۳۹۰

بررسی مستندات فقهی احکام وقوف در عرفات و مشعر الحرام و منی از منظر امامیه - علی

مولوی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی علیرضا صابریان و عباسعلی حیدری، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده الهیات، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ۱۳۹۰

بررسی موافقت احرام در حج عمره - محمدحسین باقرزاده

کارشناسی ارشد، رشته فقه و اصول، حوزه علمیه قم، در حال تدوین.

پویایی فقه در مناسک حج - امیرمحمد جعفری

کارشناسی ارشد، به راهنمایی زهرا گواهی و محمدحسن حائری، رشته فقه و مبانی

حقوق اسلامی، دانشگاه پیام نور مشهد، ۱۳۸۸

تاثیر زمان و مکان بر احکام و مناسک حج - فیروزه حقی دین

کارشناسی ارشد، به راهنمایی رضا الهامی و سیدباقر سیدی، رشته فقه و مبانی حقوق

اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بناب، ۱۳۹۰

ترجمه باب حج از کتاب مختصر النافع و تطبیق آن با حج در فقه عامه - حسین کفایش

کارشناسی ارشد، به راهنمایی مهذب، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده الهیات

و معارف اسلامی، دانشگاه تهران، ۱۳۵۴

ترجمه قسمتی از کتاب الحج علی المذاهب الخمسه - حسن طوسی

کارشناسی، به راهنمایی کاظم مدیر شانه‌چی، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده

الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ۱۳۴۸

ترجمه قسمتی از کتاب الحج علی المذاهب الخمسه - محمدرضا محمودآبادی

کارشناسی، به راهنمایی محمدحسین بختیاری کوه سرخی، رشته فقه و مبانی حقوق

اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ۱۳۴۸

ترجمه قسمتی از کتاب حج خلاف شیخ الطائفة ابو جعفر طوسی اعلی الله مقامه - محمد

علوی مقدم

کارشناسی، به راهنمایی محمدحسین بختیاری کوه سرخی، رشته فقه و مبانی حقوق

اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ۱۳۴۸

ترجمه و تحقیق حج از کتاب فقه الامام جعفر الصادق علیه السلام - سهیلا شریفی رسائی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی محسن جابری عربلو و محمد موسوی بجنوردی، رشته
فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد
تهران شمال، ۱۳۸۱

ترجمه و تحقیق کتاب الحج از الدروس الشرعیه شهید اول - غضنفر نوروزی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی باکوئی و علی اکبر ایزدی فرد، رشته فقه و مبانی حقوق
اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بابل، ۱۳۷۸
ترجمه و تحقیق کتاب حج از الانتصار سید مرتضی علم الهدی - حسن محرم نژاد
کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمد اسدی مهماندوست و محمد جعفری هرنندی، رشته
فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده تحصیلات تکمیلی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یادگار
امام علیه السلام، ۱۳۸۶

ترجمه و تعلیق کتاب حج از فقه القرآن قطب راوندی - زین العابدین طالع زاده
کارشناسی ارشد (سطح سوم علوم حوزوی)، به راهنمایی محمود یزدی مطلق (فاضل)،
دانشگاه علوم اسلامی رضوی، ۱۳۷۸

ترجمه و تحقیق کتاب حج (مفاتیح الشرایع تا باب سوم) - حسن عبدالعلی سربندی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی حسن گوکانی، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده
الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۵

ترجمه، شرح و تحقیق بخش حج، زکات، صیام، طلاق و نکاح از کتاب مسائل الناصریات
سید مرتضی علم الهدی - مصطفی وهابی توچائی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی زین العابدین قربانی و محمدعلی قربانی، رشته فقه و مبانی
حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد لاهیجان، ۱۳۸۵

ترجمه، شرح و تحقیق کتاب الصوم و الحج از المراسم العلویه سلار دیلمی - معصومه
طالبی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمدعلی قربانی و نورالدین مهدوی مقدم، رشته فقه و
مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد لاهیجان، ۱۳۸۳

تصحیح، تحقیق و ترجمه کتاب ذخیره المعاد (تألیف محمدباقر سبزواری، بخش اول بحث حج) - شیرمحمد حاجی بیگلو

کارشناسی ارشد، به راهنمایی ولی الله ملکوتی فر و حسین بهروان، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، گروه الهیات، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سبزوار، ۱۳۸۷
تصحیح، تحقیق و ترجمه کتاب ذخیره المعاد تألیف محمدباقر سبزواری (بخش دوم بحث حج) - سمانه عسلی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی حسین بهروان و ناظم تبریزیان، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، گروه الهیات، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سبزوار، ۱۳۸۸
تفاوت احکام عبادی حج بین زنان و مردان - عبدالله حکیمی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی غلامعلی پیراسته و علی اوسط خانجانی، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد چالوس، ۱۳۹۰
تقیه مداراتی در حج - علی شاکری

کارشناسی ارشد، به راهنمایی سیدمحمد موسوی بجنوردی و غفور خوئینی، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، گروه الهیات و معارف اسلامی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه تربیت معلم تهران، ۱۳۸۱
جایگاه فقهی حج کودکان - مهدی داوودآبادی فراهانی
کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، رشته فقه و اصول، حوزه علمیه قم، در حال تدوین.

حج بانوان در آینه فقه اسلامی - مریم وفادار نصرالله زاده
کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمدرضا کاظمی و صدیقه اشرف، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد، ۱۳۸۴

حج تمتع در فقه فریقین - مهرعلی رخشانی فر
کارشناسی ارشد، به راهنمایی امیرحمزه سالرزائی و عزت الله برخوردار، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد جیرفت، ۱۳۸۸

حج در تفاسیر و کتب فقهی فریقین - محمدحسن جامی خراسانی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی کاظم مدیرشانه چی، رشته الهیات و معارف اسلامی،
دانشگاه فردوسی، مشهد، ۱۳۷۸

حج و مذاهب خمس - محمد موحدی
کارشناسی ارشد (سطح سوم علوم حوزوی)، به راهنمایی عبدالکریم عبداللهی، ۱۳۷۷
رمی جمرات - رضا سلم آبادی
کارشناسی دکترا (سطح چهارم حوزه)، به راهنمایی علی عندلیب و علی مؤمن، رشته فقه
و اصول، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۹

شرایط حج از دیدگاه شیعه و سنی - محسنی، رمضانعلی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی باکویی و علی اکبر ایزدی فرد، رشته فقه و مبانی حقوق
اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بابل، ۱۳۷۵

شرایط طواف - سیدمحمدرضا فیاضی
کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، به راهنمایی سیدسجاد ایزدی و ناصر نیکخواه میری،
رشته فقه و اصول، حوزه علمیه قم، ۱۳۹۰

شرایط و وجوب حج از دیدگاه شیعه و سنی - موسی فاضل زاده سوادکوهی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی علی اکبر ایزدی فرد و جعفری هرنندی، رشته فقه و مبانی
حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بابل، ۱۳۷۸

طواف و محدوده آن - روزبه برکت رضایی
کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، به راهنمایی محمد تعظیمی فر و نجم الدین طبسی،
رشته فقه و اصول، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۸

عمره مفرده از نظر مذاهب خمس - ریحانه ایزدی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی حسین احمری و مصطفی رجائی پور، رشته فقه و مبانی
حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد، ۱۳۸۴

عمره مفرده در فقه - صدیقه بیگم قاهری
کارشناسی ارشد، به راهنمایی میثم تارم و علی نکونام، رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی،
دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد جیرفت، ۱۳۸۷

قربانی در حج تمتع - علی روح اللهی

کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، به راهنمایی محمد رحمانی و محمد باقری، رشته
فقه و اصول، حوزه علمیه قم، ۱۳۸۵

مبانی فقهی احکام اختصاصی بانوان در حج - آمنه رئوفیان

کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمود غفوری نژاد و ولی الله ملکوتی فر، رشته فقه و
مبانی حقوق اسلامی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سبزوار، ۱۳۹۰
محدوده نماز طواف - حمیدرضا وکیلی

کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، رشته فقه و اصول، حوزه علمیه قم، در حال تدوین.

مسائل اختصاصی بانوان در حج عمره - طیبه سادات مهدوی

کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی رضا یوسفی، جامعه الزهرا، قم، ۱۳۸۹

مسائل مستحدثه حج - محمدحسین دشتی نجفی

کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، رشته فقه و اصول، حوزه علمیه قم، در حال
تدوین.

مفهوم معتبر قدرت شرعی در حج (در فقه امامیه و شافعیه) - فاطمه فیض آبادی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی سیدمحمد رضا امام جزایری، رشته فلسفه و معارف اسلامی،
دانشکده الهیات، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۲

مناسک حج در اسلام - معصومه فریدی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی حسین احمدی و حسین سیدی علوی، دانشکده الهیات و
معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد، ۱۳۸۲

مناسک حج و تطبیق آن بین مذاهب اسلامی - سعیده شاهنگی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی سیدمحمد رضا امام جزایری و محمد رضا آیتی، رشته فقه
و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۰

مواقیت و احرام در مذاهب اسلامی - محمدجواد رحمتی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمد رضا کاظمی گلوردی و حسین سیدی علوی، رشته فقه و
مبانی حقوق اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد، ۱۳۸۳

نگرشی بر حج و آراء اتفاقی مذاهب خمسہ در مورد آن - عباس کلانتری خلیل آباد
کارشناسی ارشد، به راهنمایی عبدالکریم عبداللہی نژاد و سیدمہدی صانعی، رشته فقہ و
مبانی حقوق اسلامی، دانشکدہ الہیات و معارف اسلامی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ۱۳۷۳
نواہی واردہ در عبادات نماز، روزہ، حج - محمدعلی سوادکوهی
کارشناسی ارشد، بہ راهنمایی عبداللہ باکویی و محمدجعفری ہرندی، رشته فقہ و
مبانی حقوق اسلامی، دانشکدہ الہیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بابل،
۱۳۷۵

نہادہای اندیشہ فقہی و سیاسی در مناسک حج از دیدگاہ فقہ امامیہ - علی صفری
کارشناسی ارشد، بہ راهنمایی محمدعلی قربانی و زین العابدین قربانی، رشته فقہ و مبانی
حقوق اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد لاهیجان، ۱۳۸۹
نیابت در حج - اصغر عزیزی
کارشناسی ارشد (سطح ۳) رشته فقہ و اصول، حوزہ علمیہ قم، در حال تدوین.
نیابت در حج عمرہ از منظر فقہ امامیہ - سیدتقی واردی کولائی
کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزہ)، رشته فقہ و اصول، حوزہ علمیہ قم، در حال
تدوین.

واجبات طواف - مصطفی آخوندی
دکتر (سطح چہارم حوزہ)، بہ راهنمایی سیدمحمد کاہانی و علی عندلیب، رشته فقہ و
اصول، حوزہ علمیہ قم، ۱۳۸۸
وجوہ افتراق انواع حج (تمتع - قران و افراد) و بررسی صور تبدیل ہر یک از انواع حج بہ
نوع دیگر از منظر فقہ امامیہ - زہرا قاسمیان فرد
کارشناسی ارشد، بہ راهنمایی علیرضا صابریان و عباسعلی حیدری، رشہ فقہ و مبانی
حقوق اسلامی، دانشکدہ علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ۱۳۹۰

فصل پنجم: اخلاق و تربیت

- الآثار المعنویه و التربویه للحج - مهدی (مروان) ایلیا بوزید
کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمدعلی حاجی ده آبادی و معین دقیق، رشته اخلاق و
تربیت، جامعة المصطفی العالمیه، ۱۳۸۴
- آثار تربیتی، روانی حج بر زائران بیت الله الحرام در سطح شهرستان نجف آباد - بتول معینی
کارشناسی، مرکز تحقیقات معلمان اصفهان، ۱۳۷۴
- آثار تربیتی، عبادی و اجتماعی حج در قرآن و روایات - زهرا جمالی نصاری
کارشناسی، به راهنمایی خلیل الله احمدوند، رشته علوم قرآنی، دانشکده علوم قرآنی
کرمانشاه، دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم.
- آثار و پیامدهای فردی و اجتماعی حج از دیدگاه قرآن و سنت (انجام-ترک) - مریم
موسوی پور
- کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی محمدحسن اکرامی فر، مدرسه علمیه فاطمه
الزهرای اسفراین، مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران.
- آموزه های تربیتی حج از دیدگاه روایات - فاطمه صغری حاج اسماعیل زاده
کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی محسن ادیب بهروز، مرکز مدیریت حوزه های
علمیه خاوران
- اثرات تربیتی حج از دید حضرات معصومین علیهم السلام - منیره میرقاسمی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی علی قائمی امیری و محمدحسن آموزگار، رشته تاریخ و
فلسفه تعلیم و تربیت، دانشکده علوم اجتماعی و روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد
تهران مرکزی، ۱۳۸۴
- انسان سازی در حج - زهرا کریمی تبار
کارشناسی (سطح دو حوزه) به راهنمایی رضا یوسفی، جامعة الزهراء، قم، ۱۳۸۸
- بررسی ابعاد اخلاقی تربیتی مناسک حج - محبوبه ابرارمنش
کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمدرضا امام و محمدهاشم رضایی، رشته علوم انسانی، گرایش
تاریخ و فلسفه تعلیم و تربیت، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه پیام نور مرکز تهران، ۱۳۸۹
- بررسی ابعاد تربیتی حج در اسلام - هاله اصفهانی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی مهشید ایزدی و فهیمه انصاریان، دانشکده الهیات و معارف

اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، در حال تدوین.
تحلیل میزان کارآمدی روحانیون کاروان‌های حج در وضعیت فعلی و راهکارهای ارتقای
آن - هادی میرزائی
کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، رشته تبلیغ و معارف اسلامی، حوزه علمیه قم، در
حال تدوین.

جلوه‌های تربیتی حج در قرآن و روایات - حاج بی بی نادران
کارشناسی ارشد، به راهنمایی سیدمحمدباقرحجتی و عباس اشرفی، رشته علوم قرآن و
حدیث، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساری، ۱۳۸۷
رابطه بین دنیا گرایی و جهت گیری مذهبی با سلامت روان در حجاج خراسان جنوبی -
صغری حجی پور چهکنک
کارشناسی ارشد، به راهنمایی الهیار خلعتبری و غلامحسین سعیدیان، دانشگاه آزاد
اسلامی، واحد بیرجند، ۱۳۹۰

نقش حج در تربیت انسان - طاهره شریعتی نژاد
کارشناسی ارشد، رشته معارف اسلامی، دانشگاه باقرالعلوم (ع)، قم، ۱۳۸۰
نقش و جایگاه فلسفه تربیتی حج در جامعه امروز - محمدجعفر رضایی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی سعید خرم رویی و عیسی ابراهیم زاده، رشته تاریخ و فلسفه تعلیم
و تربیت، گروه علوم تربیتی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه پیام نور، همدان، ۱۳۸۸

فصل ششم: علوم اجتماعی

آثار فردی، اجتماعی حج - رقیه اسدی قزللو
کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی محمد ابوترابی، جامعه الزهراء، قم، ۱۳۸۳
آثار و پیامدهای فردی و اجتماعی حج - معصومه شریعتی
کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی شریعتی، مدرسه علمیه حضرت رقیه (ع)، مرکز
مدیریت حوزه علمیه خواهران، مشهد، ۱۳۸۳
آثار و پیامدهای فردی و اجتماعی حج از دیدگاه آیات و روایات - فاطمه ایروانی
کارشناسی، به راهنمایی حسین شریعتی و اعظم حاجی زاده نداف، مدرسه علمیه حضرت
رقیه (ع)، مشهد، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران.

ابعاد سیاسی-اجتماعی حج در قرآن - غلامعباس جبرایی
کارشناسی، به راهنمایی معروفعلی احمدوند، رشته علوم قرآنی، دانشکده علوم قرآنی
ملایر، دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم.

انقلاب اسلامی ایران و مسئله حج - بهمن مهربان پهمدانی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی زین العابدین قربانی و حمید بهرامی احمدی و هوشنگ
مقدر، دانشکده علوم سیاسی و معارف اسلامی، دانشگاه امام صادق علیه السلام، تهران، ۱۳۶۹
بررسی ابعاد روان شناختی مناسک حج و اثربخشی آن بر سطح دینداری و سلامت روانی
حجاج - محمدرضا احمدی

دکتر، به راهنمایی محمود گلزاری و عباسعلی شاملی و کاظم رسول زاده طباطبایی،
رشته روان شناسی تربیتی، مؤسسه آموزشی-پژوهشی امام خمینی، قم، ۱۳۸۸
بررسی برائت در حج - فاطمه کفاش

کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی محمود ابوترابی، جامعه الزهراء، ۱۳۸۳
بررسی نقش رسانه ملی بر افزایش اشتیاق به سفر حج تمتع و عمره مفرده - حسن گروسی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمدعلی هرمزی زاده و طاهر روشندل اربطانی، رشته
ارتباطات (مدیریت رسانه)، دانشکده صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۸
تحلیل مردم شناختی مناسک حج بر اساس مناسک گذر - علی سادنی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی اصغر عسگری خانقاه و جلال الدین رفیع فر،
رشته مردم شناسی، دانشکده علوم اجتماعی و روان شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی،
واحد شهر ری، ۱۳۸۰

تحلیل مسائل اجتماعی حج در ایران - کلام قاسمی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمود روح الامینی، رشته علوم اجتماعی، دانشکده علوم
اجتماعی، دانشگاه تهران، ۱۳۵۴

جلوه‌های فرهنگی حج در تمدن اسلامی - اصغر رحمانی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی پرویز رحمانی و محسن بهشتی، دانشگاه آزاد اسلامی،
واحد تاکستان، ۱۳۸۸

حج از چشم انداز مردم شناسی - ولی الله رضانی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی طیبی و روح الامینی، رشته علوم اجتماعی، دانشکده روان

شناسی و علوم اجتماعی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۷۶
 حج و فوائد حقوقی آن - منصور کریمی
 کارشناسی، به راهنمایی سنگلجی، رشته قضائی، تهران، ۱۳۳۷
 کعبه محور وحدت اسلامی - زکیه ربانی خوراسگانی
 کارشناسی (سطح دو حوزه)، به راهنمایی رضا یوسفی، جامعه الزهرا، قم، ۱۳۸۲
 نگاهی به بعد اجتماعی کعبه و حج از دیدگاه قرآن - محمد حسینی کشکوئیه
 کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمدباقر حجتی و محمدعلی تسخیری، دانشکده معارف
 اسلامی و ارشاد، دانشگاه امام صادق علیه السلام، تهران.

فصل هفتم: ادبیات

بررسی تاریخی سفرنامه نویسی زیارتی در دوره ناصری - فاطمه محسنی زاده
 کارشناسی ارشد، به راهنمایی سیمین فصیحی و محمد امیر شیخ نوری، رشته تاریخ ایران
 دوره اسلامی، دانشکده ادبیات، زبانها و تاریخ، دانشگاه الزهرا، تهران، ۱۳۸۷
 بررسی حج سروده‌ها در آثار شعرای قرن ۷ و ۸ - عذرا حاجی سید جوادی
 کارشناسی ارشد، به راهنمایی حمید ظاهری و قاسم انصاری، رشته زبان و ادبیات فارسی،
 دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تاکستان، ۱۳۹۰
 بررسی حجازیات شریف رضی - علیرضا نظری
 کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمد دزفولی و امیر محمود کاشفی، رشته زبان و ادبیات
 عرب، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۵
 بررسی سفرنامه های حج در آل احمد - شریعتی - ناصر خسرو - سکینه پورسحاب
 کارشناسی ارشد، به راهنمایی شهریار حسن زاده و احمد شوقی نویر، رشته زبان و ادبیات
 فارسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوی، ۱۳۸۵
 بررسی سیمای حج در اشعار ناصر خسرو، سنایی و خاقانی - حسن پژهان
 کارشناسی ارشد، به راهنمایی فرزانه مظفریان و احمد طحان، رشته زبان و ادبیات فارسی،
 دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد فیروزآباد، ۱۳۸۸
 بررسی سیمای کعبه در شعر فارسی (تا قرن هشتم) - محمد میرزایی
 کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمد بهنام فر و محمد مهدی ناصح، رشته زبان و ادبیات

فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه بیرجند، ۱۳۸۴
پیشینه تاریخی کعبه و بازتاب آن در نظم فارسی (اشاره به شاعران قرن ششم) - بهروز
نوروزی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی سیداحمد حسینی کازرونی و ولی الله ظفری، رشته زبان و
ادبیات فارسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شوشتر، ۱۳۸۷
پیشینه تاریخی کعبه و بازتاب و انعکاس آن در نظم فارسی از نشأت اسلام تا پایان قرن ششم
هجری - عبدالستار منصوری

کارشناسی ارشد، به راهنمایی جعفر ثامنی و ولی الله منصوری، رشته زبان و ادبیات
فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید چمران اهواز، ۱۳۸۳
تجلی کعبه و مناسک حج در ادب فارسی - رفعت روبراهان
کارشناسی ارشد، به راهنمایی فرزاد عباسی و مهدی ستودیان، رشته زبان و ادبیات فارسی،
دانشگاه آزاد اسلامی، واحد نیشابور، ۱۳۸۷

تحلیل سفرنامه های حج گزاران ایرانی در دوره ی قاجار - رضا کریمی واقف
کارشناسی ارشد، به راهنمایی منصوره اتحادیه، رشته ایرانشناسی (تاریخ)، دانشکده علوم
انسانی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ۱۳۸۶

تصحیح نسخه خطی حج العاشقین - سیده زهرا هاشمی نسب
دکتر، به راهنمایی فاطمه کوپا و علی محمد پشتدار، رشته زبان و ادبیات فارسی، دانشکده
ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه پیام نور مرکز تهران، ۱۳۸۸
جایگاه کعبه و حج در سبک عراقی - سیدمحسن قطبی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی اصغر رضاپوریان و عبدالغنی ایروانی زاده، رشته ادبیات
فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهرکرد، ۱۳۸۶

جلوه های حج در منظومه قرن های ششم و هفتم - لیلا محمدپور کچلام
کارشناسی ارشد، به راهنمایی شهرام احمدی و آسیه فقیه پزشکی، رشته زبان و ادبیات
فارسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد چالوس، ۱۳۸۹
حج در ادب فارسی - خلیل الله یزدانی

دکتر، به راهنمایی محمد علوی مقدم و حسین رزمجو و محمدجاوید صباغیان، رشته
زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ۱۳۷۴

- حج در آئینه شعر فارسی از قرن سوم تا قرن دهم - محمد شجاعی
 کارشناسی ارشد، به راهنمایی مظاهر مصفا، رشته زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات
 و علوم انسانی، دانشگاه تهران، ۱۳۷۳
- سیمای حج در شعر سنتی معاصر ایران (دیوان ۱۵ شاعر) - نسرین تهمتن
 کارشناسی ارشد، به راهنمایی محمدرضا نصر اصفهانی و محمود براتی، دانشگاه آزاد
 اسلامی، واحد دهقان، ۱۳۸۸
- سیمای مکه و مدینه در دیوان خاقانی - فهیمه افشارمنش
 کارشناسی ارشد، به راهنمایی فاطمه عسکری رابری و سید محمود سید صادقی، رشته
 ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد جیرفت، ۱۳۸۹
- کعبه‌ستانی در شعر فارسی «با عنایت به سفرنامه‌های منظوم موجود حج» - عیسی تقی‌پور
 دکتر، به راهنمایی علی اصغر حلبی و حسین بهزادی اندوهجردی و محمدعلی گذشتی،
 رشته زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی. واحد
 تهران مرکزی، ۱۳۸۶
- کعبه از دیدگاه خاقانی و راه حاجیان در دیوان خاقانی - اکبر پاشاپور
 کارشناسی ارشد، به راهنمایی عباس ماهیار و محمود عابدی، رشته ادبیات فارسی،
 دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه تربیت معلم، تهران، ۱۳۷۷
- مقایسه آثار ادبی حج (با تأکید بر آثار ناصر خسرو، خاقانی، آل احمد و شریعتی) - حسین
 خادم پور آرانی
 کارشناسی ارشد، به راهنمایی علیرضا نبی‌لو، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه
 قم، ۱۳۸۹
- مقایسه دیدگاه در سفرنامه‌های حج دوره قاجار با سفرنامه‌های حج دوره معاصر - سمیه
 نوزاد فلکدهی
 کارشناسی ارشد، به راهنمایی فرهاد ساسانی و مهدی فرهنگی منفرد، دانشکده ادبیات،
 زبانهای خارجی و تاریخ، دانشگاه الزهراء، تهران، ۱۳۸۹
- مکه در سفرنامه‌ها - محمد میلانی مقدم
 کارشناسی ارشد، به راهنمایی عباسعلی تفضلی و نصرت الله سعیدی، رشته تاریخ و تمدن
 ملل اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد، ۱۳۸۵

منازل و آداب و مناسک حج در آثار خاقانی (دیوان - تحفه العراقین - منشات) -

لیلا مرندی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی سعیدالله قره بیگلو و محمد عزیز زاده، رشته زبان و ادبیات فارسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوی، ۱۳۸۴

فصل هشتم: هنر

آسیب شناسی و ارائه طرح حفاظتی پرده کعبه محفوظ در موزه قصر آیینه و روشنایی یزد -
منا منتظری هدشی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی صمد سامانیان و زهره روح فر، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۹۰

برنامه معماری و مطالعات مقدماتی در رابطه با طرح ساختمان حج و زیارت - قاسم مدنی کاشانی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی مجید محمدی خبازان و جواد حقیقی، رشته معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ۱۳۶۴

طراحی ترمینال حج و زیارت فرودگاه بین المللی امام خمینی - امیر یاری
کارشناسی ارشد، به راهنمایی داراب دیبا و محمود گلابچی، رشته مهندسی معماری، دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ۱۳۸۶

طراحی خیمه حجاج جهت اقامت در منطقه عرفات - مهدی راضی
کارشناسی، به راهنمایی محمد یوسف نیلی، دانشکده هنرهای کاربردی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز، ۱۳۸۷

کاشانه عاشقان نور در پرتو آفتاب - معصومه فردشاهین
کارشناسی ارشد، به راهنمایی شیخ زین الدین و جاوید نژاد، رشته معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۷۹

مجموعه مسکونی-تجاری برای زائرین بیت الله الحرام - سهیل صادقی
کارشناسی ارشد، به راهنمایی سیمون آیوازان، رشته مهندسی معماری، دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ۱۳۷۷

مسجدالحرام - فیروزه طاهباز

کارشناسی ارشد، به راهنمایی جلال میرلطیفی و محمد تهرانی، رشته معماری، دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ۱۳۶۷

نقش کعبه در نماد پردازی‌های آئینی و هنری - زهرا معتمدنیا
کارشناسی ارشد، به راهنمایی غلامعلی حاتم و امیر اشرف آریانپور، رشته پژوهش هنر، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۲

نقش نمادین حج در هنر اسلامی - مهناز کریمی
کارشناسی، به راهنمایی امیر ضرغامی و زهرا رهنورد، رشته نقاشی، گروه هنرهای تجسمی، دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ۱۳۶۷

فصل نهم: بهداشت و پزشکی

بررسی تاثیر انجام حج عمره بر ارزیابی دانشجویان دختر از سلامت جسمانی - روانی خویش - فاطمه ایرانمنش

دکتر، به راهنمایی قدرت الله رجبی زاده، رشته پزشکی، دانشکده پزشکی مهندس افضلی پور، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمان، ۱۳۸۲

بررسی تأثیر واکسن آنفولانزا بر سندرم حاد تنفسی حجاج شهرستان ابهر - فرهاد مصدق
دکتر، به راهنمایی عباس فدایی و اذن الله آذرگشب، رشته پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی شهید بهشتی، تهران، ۱۳۸۵

بررسی رابطه کوتاه مدت قرص‌های ضد بارداری و اختلالات عروق مغزی، قلبی و عروق محیطی در بانوان مشرف شده به حج تمتع سال ۱۳۸۴ - شهرام رفیع

دکتر، به راهنمایی محمدمهدی اعتمادی و محمدرضا آذرپژوه و محمدتقی شاکری، رشته مغز و اعصاب، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، ۱۳۸۶

بررسی رابطه واکسن آنفولانزا با علائم شبیه آنفولانزا در بین زائرین ایرانی مراسم حج تمتع سال ۱۳۸۲ - محمدرضا سیف‌اللهی

دکترای تخصصی، به راهنمایی علی اصغر کلاهی و معصومه جرجانی و محمود نبوی، رشته پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ۱۳۸۴

بررسی روند تجویز دارو و نگاهی به خطاهای حذفی نسخ حج سال ۱۳۷۶ - حسین نوروزی
دکتر، به راهنمایی شهاب الدین صدر و عبدالحسین روح الامینی و عباس نوروزی، رشته

داروسازی، دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، ۱۳۷۸
بررسی روند تجویز دارو و نگاهی به خطاهای محتوایی نسخ حج سال ۱۳۷۶ - علی اصغر
شیخی‌پور

دکتر، به راهنمایی شهاب الدین صدر و عبدالحسین روح الامینی و عباس نوروزی، رشته
داروسازی، دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، ۱۳۷۸

بررسی شیوع دیابت در بین زائرین مشرف به حج و تعیین نقش حج در مورتالیتی و موییدیتی
بیماران دیابتی در ایام برگزاری مراسم حج سال ۷۳-۷۴ استان اصفهان - محبوبه سهرابی
دکترای تخصصی، به راهنمایی مصطفی قانعی، رشته داخلی، دانشکده پزشکی، دانشگاه
علوم پزشکی اصفهان، ۱۳۷۵

بررسی عوامل و بررسی ایجاد کننده عفونت حاد تنفسی در زائرین شیرازی در حج تمتع
۱۳۸۵ - محمدحسن اعلمی

دکترای تخصصی، به راهنمایی عبدالوهاب البرزی و مازیار ضیائیان، رشته عفونی
کودکان، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، ۱۳۸۶

بررسی میزان تطابق یافته‌های بالینی و نوار قلبی (E.C.G) با یافته‌های تست ورزش در
حجاج بیت الله الحرام استان اردبیل در حج تمتع سال ۱۳۸۲ - آرش برقی

دکترای تخصصی، به راهنمایی عدالت حسینیان و حسین دوستکامی و عزیزالله ادیب،
رشته پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اردبیل، ۱۳۸۳

بررسی میزان تطابق یافته‌های رادیولوژیکی گرافی قفسه صدری با یافته‌های بالینی در افراد
بالای ۵۰ سال حجاج حج واجب استان اصفهان در سال ۱۳۷۴ - ابوالفضل شجاعی

دکترای تخصصی، به راهنمایی هوشنگ غروی، رشته پزشکی، دانشکده علوم پزشکی،
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی اصفهان، ۱۳۷۵

بررسی میزان شیوع ایسکمی بدون علامت در حین تست تحمل ورزش در حجاج سالم ۶۰
سال به بالا در استان فارس در سال ۱۳۷۸ - محمود طاهری

دکترای تخصصی، به راهنمایی غلامرضا ظریفیان، رشته قلب و عروق، دانشکده پزشکی،
دانشگاه علوم پزشکی شیراز، ۱۳۸۰

بررسی وضعیت سلامت و درمان حجاج استان فارس در سال ۱۳۷۵ - علیرضا خلف
دکتر، به راهنمایی پروین دشت پور و محمدجواد زیبایی نژاد، رشته پزشکی، دانشکده

پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، ۱۳۷۶

بررسی یافته‌های پاراکلینیکی قلبی - ریوی در حجاج بدون علامت بالای ۶۰ سال شهرستان

سمنان ۸۳ - ۸۱ - سارا نیکنام

کارشناسی ارشد، به راهنمایی رحیمه اسکندریان و راهب قربانی و مجتبی ملک و فرهاد ملک،

رشته پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سمنان، ۱۳۸۴

میزان افزایش ناقلین متنگو کوکی در جریان مناسک حج و تأثیر مصرف سیپروفلوکساسین

در ۲۴ ساعت قبل از برگشت به کشور - شهرام عبدلی اسکویی

دکترای فوق تخصصی عفونی کودکان، به راهنمایی عبدالوهاب (ایرج) البرزی، رشته

عفونی کودکان، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، ۱۳۸۰

واکسیناسیون حجاج علیه آنفلوآنزا: آری یا نه؟ - بهزاد نوح دوست

دکترای حرفه ای، رشته پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

فصل دهم: امور اجرایی و مدیریتی

آسایشگاه حجاج ایرانی در مدینه - اصغر اصفهانی

کارشناسی ارشد، رشته معماری، دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ۱۳۴۶

آسیب‌شناسی اجراء حج - حسین ایمانی

کارشناسی ارشد (سطح سوم حوزه)، به راهنمایی مختاری و مهدی زاده، رشته تبلیغ و

معارف، حوزه علمیه قم، ۱۳۹۰

بررسی تأثیر اتوماسیون اداری بر ارتباطات سازمانی در سازمان حج و زیارت - علیرضا پویانفر

کارشناسی ارشد، به راهنمایی ایرج نوری و محمدصادق حری، دانشکده علوم انسانی،

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اراک، ۱۳۸۶

بررسی تطبیقی تحولات اداری سازمان حج و زیارت با طرح کایزن و تاثیر آن بر رضایت

شغلی - محسن روحانی‌منش

کارشناسی ارشد، به راهنمایی اصغر مشبکی و کاوه فیضی و محمدحسین رضایی،

دانشکده معارف اسلامی و مدیریت، دانشگاه امام صادق (ع)، تهران، ۱۳۷۶

بررسی عملیات حج و پیشنهاد ساختار بهینه اجرای حج - محمدحسین رضایی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی بیگدلی و عبدالرضا گودرزی، رشته مدیریت دولتی، مرکز

آموزش مدیریت دولتی، تهران، ۱۳۷۴

بررسی میزان زائر محوری در کاروان‌های حج تمتع استان فارس از دیدگاه مدیران، معاونین، روحانیون، پزشکان و خدمه کاروان‌ها - غلامحسین ساعد

کارشناسی ارشد، به راهنمایی علی عطاfer و منوچهر افشین‌نیا، رشته مدیریت دولتی، دانشکده تحصیلات تکمیلی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوراسگان، ۱۳۸۴

بررسی نظرات روحانیون، مدیران و بازرسان کاروان‌های حج در مورد نقش آموزش در ارائه خدمات به زائران - حسن مرادیان

کارشناسی ارشد، به راهنمایی عبدالرضا گودرزی و محمود آقاحسینعلی شیرازی، رشته مدیریت دولتی، مرکز آموزش مدیریت دولتی، تهران، ۱۳۷۸

ترمینال حجاج فرودگاه مهرآباد - آزاده نوری فرد

کارشناسی، رشته مهندسی معماری، دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ۱۳۸۳

طراحی مدل بهینه تخصیص منابع مالی در نهادهای عمومی ایران: مطالعه موردی سازمان حج و زیارت جمهوری اسلامی ایران - مصطفی زروندی

کارشناسی ارشد، به راهنمایی حسین صفری و سیدعلی علوی، رشته مدیریت مالی، دانشکده مدیریت و معارف اسلامی، دانشگاه امام صادق (ع)، تهران، ۱۳۸۸

طراحی مدل کنترل مؤثر بر عملکرد مدیران کاروان‌ها در سازمان حج و زیارت (مطالعه موردی حج تمتع ۸۱) - علی نقی امیری

دکتر، به راهنمایی شمس السادات زاهدی و مهدی الوانی، رشته مدیریت دولتی، دانشکده حسابداری و مدیریت، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ۱۳۸۲

طراحی و تبیین الگوی توانمندسازی مدیران: بررسی موردی مدیران کاروان‌های حج جمهوری اسلامی ایران - مجتبی اسکندری

دکتر، به راهنمایی علی اکبر فرهنگی و محمدسعید تسلیمی و حسن عابدی جعفری، رشته مدیریت رفتار سازمانی، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، ۱۳۸۱

پی‌نوشت‌ها:

۱. اکثر تحقیقات این گروه مربوط به سطح دو حوزه (کارشناسی) است.
۲. مؤسسه‌های مثل دانشگاه باقرالعلوم، دانشگاه اصول الدین، مؤسسه امام خمینی و...